

**Ewa Prałat, Wiesław Dobrowolski,
Benedykt Ignaczak**

**Badania porównawcze
wykorzystania Internetu przez
studentów wybranych uczelni**

Ekonomiczne Problemy Usług nr 113, 331-339

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

EWA PRAŁAT, WIESŁAW DOBROWOLSKI, BENEDYKT IGNACZAK
Politechnika Wroclawska¹

BADANIA PORÓWNAWCZE WYKORZYSTANIA INTERNETU PRZEZ STUDENTÓW WYBRANYCH UCZELNI

Streszczenie

Artykuł dotyczy tematyki wykorzystania Internetu przez studentów. Omówiono w nim prezentowane w literaturze wyniki badań prowadzonych w ciągu kilku ostatnich lat. Zaprezentowano także wyniki badań własnych, które dotyczyły sposobów korzystania z Internetu przez studentów czterech wrocławskich uczelni o różnych profilach kształcenia. Przeanalizowano podobieństwa i różnice występujące w tym zakresie wśród studentów poszczególnych uczelni.

Słowa kluczowe: Internet, student, wykorzystanie Internetu, społeczeństwo informacyjne

Wprowadzenie

Uczniowie i studenci są grupą najliczniej korzystającą z Internetu. Według raportu „Społeczeństwo informacyjne w liczbach” (Departament Społeczeństwa Informacyjnego 2010) odsetek osób, które nigdy nie były online już w 2010 r. wyniósł w tej grupie wiekowej zaledwie 1%. Natomiast z raportu Centrum Badania Opinii Społecznej wynika, że w 2013 r. odsetek internautów w przedziale wiekowym 18–24 lata był najwyższy spośród wszystkich grup wiekowych i wyniósł aż 93% (CBOS 2013).

---

¹ Instytut Organizacji i Zarządzania.

Bez większego problemu można wymienić główne cele wykorzystania sieci przez studentów. Są one w większości zbieżne z celami wskazywanymi przez ogół internautów, a do najpopularniejszych wśród nich należą:

- komunikacja (poczta elektroniczna, komunikatory);
- poszukiwanie informacji (wiadomości, informacje gospodarcze, informacje o produktach i usługach itp.),
- odwiedzanie serwisów społecznościowych,
- szukanie rozrywki (internetowe radio i telewizja, granie w gry online),
- pobieranie plików (muzyka, filmy, gry, książki, programy itp.),
- dokonywanie zakupów (serwisy aukcyjne, sklepy internetowe itp.).

Czynnością specyficzną dla studentów jest poszukiwanie informacji związanych z nauką, w tym korzystanie z materiałów zamieszczanych na stronach wykładowców.

Wyniki przeprowadzonych badań miały odpowiedzieć na pytanie, czy poszczególne działania, jakie studenci wykonują w sieci, są tak samo popularne w przypadku osób studiujących na uczelniach różnego typu oraz czy występują w tym obszarze różnice pomiędzy studentami szkoły o profilu technicznym a szkół o innych profilach kształcenia?

1. Badania literaturowe

W latach 2010, 2011 i 2012 przeprowadzane były badania na liczących łącznie około 300 osób grupach studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie (Lorencowicz, Kocira 2012). Celem badań była m.in. ocena przydatności Internetu w trakcie studiów. Wyniki badań z 2012 r. pokazały, że odsetek studentów mających stały dostęp do Internetu wyniósł 96,5% i wzrósł w ciągu dwóch lat o niemal 12%. Podobnie wzrósł odsetek respondentów korzystających z sieci codziennie – w 2012 r. wyniósł on 75%. W omawianych badaniach zidentyfikowano również przeszkody mające wpływ na ograniczenie wykorzystania technologii internetowych. Wynikały one z zagadnień takich jak: uwarunkowania zdrowotne i socjalne, stopień zaangażowania oraz dostęp do nowych technologii. Najczęściej podnoszoną przez studentów kwestią było to, że praca przy komputerze powoduje izolacje od ludzi (26%), mężczy (23,5%) oraz szkodzi zdrowiu (20%).

Wcześniej, czyli w 2009 r., w tych samych szkołach wyższych przeprowadzone zostało badanie na grupie 334 studentów (Lorencowicz, Kocira 2009). Wówczas w ankiecie zadano również pytania dotyczące wykorzystania Internetu w celach innych niż związane ze studiami. Rezultaty wskazują, że sieć służyła przede wszystkim do komunikacji – aż 94% respondentów korzystało z programów pocztowych, a 88% z komunikatorów. Studenci poszukiwali też wiadomości i in-

formacji użytkowych (95%) oraz informacji związanych stricte z nauką (92%). Niemal 3/4 badanych dokonywało zakupów elektronicznych, a 58% studentów grało w gry sieciowe.

W listopadzie 2011 r. w Uniwersytecie Łódzkim przeprowadzono ankietę wśród 109 studentów kierunku Zarządzanie. Jednym z jej celów było uzyskanie odpowiedzi na pytania dotyczące najczęściej wykorzystywanych usług oferowanych przez Internet (Kurzyński, Pawelczyk 2011). Podobnie jak w badaniach Lorencowicza i Kociry z 2009 r., sieć służyła studentom przede wszystkim do komunikacji – wszyscy oni korzystali z poczty elektronicznej, a 92% z komunikatorów. Kolejnym celem wykorzystania Internetu była rozrywka – aż 83% studentów pobierało pliki z gramami, muzyką i filmami, niemal 3/4 słuchało radia internetowego, a 53% czytało czasopisma online. Wśród innych wymienianych czynności było ściąganie z sieci oprogramowania (80%), sprzedaż towarów na aukcjach internetowych (59%) oraz korzystanie z usług bankowych (56%). Należy podkreślić, że niemal wszyscy badani (95%) korzystali z Internetu codziennie, co oznacza, że odsetek ten był wyższy o ponad 20 punktów w stosunku do rezultatów otrzymanych w badaniach Lorencowicza i Kociry z 2012 r. Zaskakujący był brak pytania dotyczącego korzystania z jakże popularnych w ostatnich latach serwisów społecznościowych.

W literaturze polskiej nie znaleziono prac zawierających badania porównawcze dotyczące wykorzystania Internetu przez osoby studiujące na uczelniach o różnych profilach kształcenia. Jedyne badania porównawcze dotyczą studentów i pracowników naukowych. Były to badania przeprowadzone w maju 2011 r. na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w pięciu polskich miastach i dotyczyły one promocji wiedzy (Kulczycki 2011). Przebadano łącznie 600 studentów, a część pytań dotyczyła Internetu. Odsetek studentów korzystających z sieci co najmniej raz dziennie był wysoki (96%) i ponownie o ponad 20% przewyższał wynik uzyskany przez Lorencowicza i Kocirę w 2012 r. W porównaniu do wyników badań tych autorów z 2009 r. wyższy był też o około 10% odsetek kupujących przez Internet i grających w gry online, nie zmienił się natomiast odsetek poszukujących wiadomości i informacji użytkowych.

2. Badania własne

Opis badań

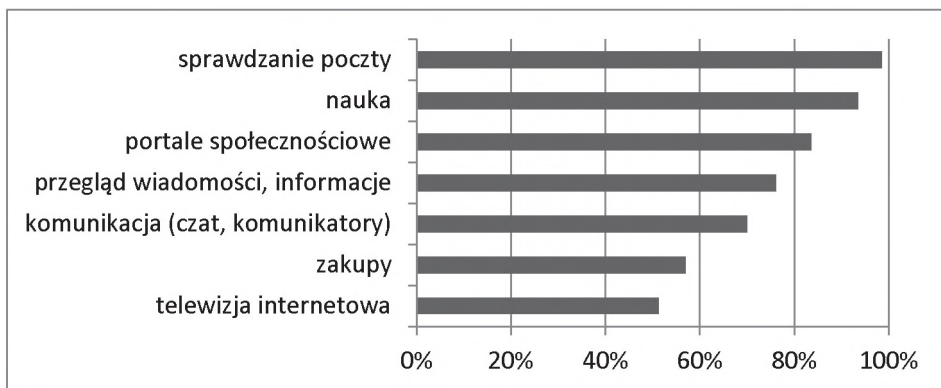
Badania ankietowe zostały przeprowadzone w maju i czerwcu 2013 r. na grupie 414 studentów czterech wrocławskich uczelni: Uniwersytetu Medycznego, Politechniki Wrocławskiej, Akademii Wychowania Fizycznego i Akademii Muzycznej. Udział respondentów z trzech pierwszych uczelni był zbliżony i wynosił od 24% do 31%. W przypadku Akademii Muzycznej było to 16%, gdyż studiuje tam mniej

osób. Połowę badanej populacji stanowili studenci studiów licencjackich lub pierwszych trzech lat w przypadku Uniwersytetu Medycznego.

Wyniki badań

Przeważająca większość badanych studentów (84%), korzystała z Internetu od co najmniej sześciu lat, a pozostali zazwyczaj od co najmniej czterech lat. Tylko cztery osoby, w tym trzy z Akademii Muzycznej wskazały, że wykorzystują Internet krócej. Ponad połowa respondentów (62%) spędzała w Internecie średnio do czterech godzin dziennie, a kolejne 27% od czterech do pięciu godzin. Niemal jednakowy był odsetek osób korzystających z Internetu poniżej godziny i powyżej pięciu godzin dziennie (odpowiednio 9% i 11%). Niemal wszyscy respondenci mieli dostęp do Internetu w domu (98%). 67% korzysta z niego na uczelni, a 15% w pracy. Nieoczekiwanie wysoki był odsetek studentów, którzy korzystali z sieci, będąc u znajomych (28%).

Najczęściej wymieniane przez badanych cele wykorzystania Internetu zaprezentowano na rysunku 1. Niemal wszyscy respondenci wskazali sprawdzanie poczty oraz poszukiwanie wiadomości związanych ze studiami. 84% badanych odwiedzało portale społecznościowe, z których najpopularniejszym był Facebook (wymieniano go ponad 6 razy częściej niż Naszą Klasę i niemal 19 razy częściej od trzeciego w rankingu Tweetera). Dla 3/4 badanych Internet był źródłem informacji, a dla 70% sposobem porozumiewania się z otoczeniem poprzez czaty i komunikatory. Skype stosowany był przez 37% respondentów.

Rys. 1. Cele korzystania z Internetu, odsetek wskazań

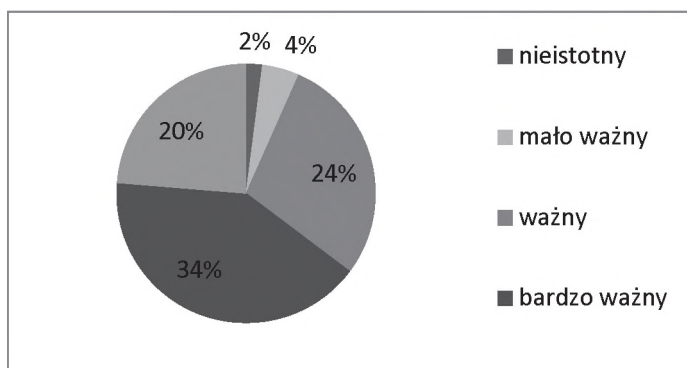
Źródło: opracowanie własne na podstawie Ignaczak 2014.

Jeśli chodzi o naukę, to jednakowo wysoki (95%) był odsetek badanych, którzy korzystali z Internetu w celach związanych ze studiami, czyli przeszukiwali zasoby sieci, przygotowując się do egzaminów lub w trakcie sesji kontaktowali się

z osobami z roku. Mniej, czyli 79% respondentów, korzystało z materiałów zamieszczanych na stronach wykładowców.

Z Internetu na urządzeniach mobilnych takich jak tablet czy smartfon korzystało nieco ponad 2/3 badanych. Na urządzeniach tych najczęściej sprawdzano pocztę (96%) i korzystano z portali społecznościowych (93%). Niemal 40% respondentów wykorzystywało urządzenia mobilne do pobierania plików, 13% do szukania opinii o produktach i porównywania ich cen, a samych zakupów dokonywało zaledwie 6% respondentów.

Większość respondentów sprawdzało swoje prywatne konto poczty elektronicznej przynajmniej raz dziennie (44%) lub kilka razy w ciągu doby (39%). Rzadziej odwiedzane były konta studenckie – co trzeci badany student odbierał wiadomości co najmniej raz w tygodniu, ale nie codziennie. Zaskoczeniem może być fakt, że niemal 15% respondentów sprawdzało skrzynkę studencką rzadziej niż raz w miesiącu. Poczta elektroniczną do kontaktowania się z prowadzącymi zajęcia posługiwało się 87 % badanych studentów.

Rys. 2. Znaczenie, jakie w życiu respondentów odgrywa Internet, odsetek wskazań

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ignaczak 2014.

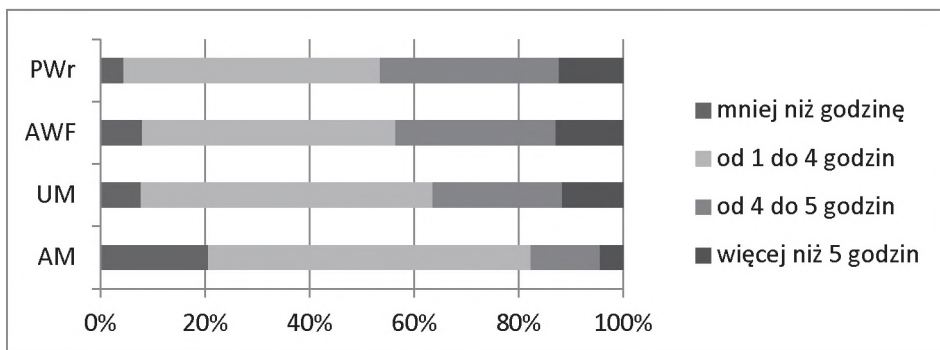
Aż 90% studentów (widać tu wzrost o 15% w stosunku do rezultatów o cztery lata wcześniejszych badań Lorencowicza i Kociry) dokonywało zakupów przez Internet, jednak przeważająca większość z nich – 70% – nie częściej niż raz w miesiącu. Najpopularniejszym miejscem realizowania zakupów były serwisy aukcyjne. Nie korzystał z nich zaledwie co dziesiąty kupujący. Na drugim miejscu były sklepy internetowe, gdzie kupowało niemal 3/4 respondentów. Zakupy grupowe i serwisy ogłoszeniowe nie cieszyły się zainteresowaniem wśród badanych studentów. Nigdy nie korzystało z nich odpowiednio 50% i 68% respondentów. Zaskakująco wielu – 40% – było respondentów sprzedających przez Internet, z czego przeważająca większość (93%) korzystała w tym celu z serwisów aukcyjnych.

Sieć była też dla badanych źródłem rozrywki – 69% spośród respondentów słuchało radia internetowego, a 58% oglądało telewizję internetową. Zaledwie 16% badanych grało w gry sieciowe, a niewiele więcej – 19% czytało e-booki. Z kolei niemal wszyscy respondenci (98%) pobierali z Internetu plik, które zawierały przede wszystkim muzykę (73%), filmy (56%), książki (44%) oraz gry (12%). Wyniki te różnią się od rezultatów uzyskanych przez Kurzyjamskiego i Pawelczyka w 2011 r. Można zaobserwować wzrost o 15% w przypadku pobierania plików natomiast zaskakujące jest niemal czterokrotne zmniejszenie się odsetka grających w gry online.

Ostatnie pytanie kwestionariusza dotyczyło znaczenia, jakie odgrywa Internet w życiu respondentów. Uzyskane wyniki przedstawiono na rysunku 2. Aż 78% badanych stwierdziło, że Internet jest dla nich ważny, w tym 20%, że jest on szczególnie ważny

Różnice pomiędzy studentami poszczególnych uczelni

Pomimo że w badaniach uwzględniono cztery uczelnie o odmiennych profilach kształcenia, wyniki pokazują, że w przypadku większości pytań brak jest wyraźnych różnic pomiędzy odpowiedziami udzielanymi przez studentów Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Medycznego i Akademii Wychowania Fizycznego. Pewne różnice występują natomiast pomiędzy studentami Akademii Muzycznej a osobami uczącymi się na pozostałych badanych uczelniach.

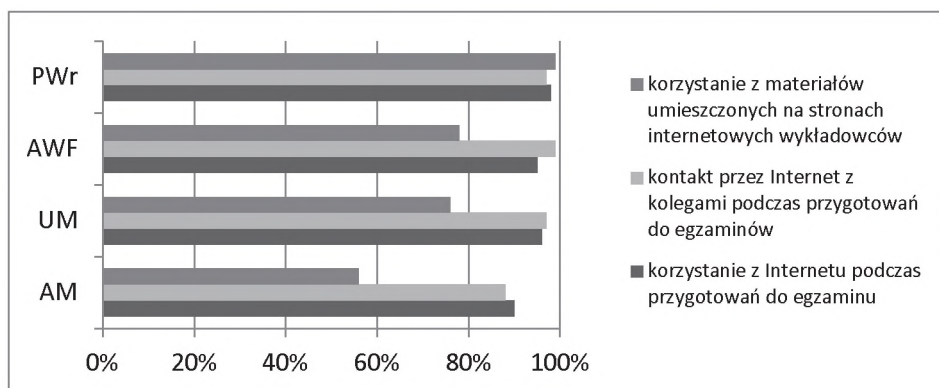
Rys. 3. Liczba godzin spędzanych w sieci w ciągu doby, odsetek wskazań dla poszczególnych uczelni

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ignaczak 2014.

Podstawową różnicą był fakt, że studenci Akademii Muzycznej w porównaniu do innych badanych osób wyraźnie mniej czasu przeznaczali na korzystanie z Internetu. Co piąty z nich spędzał w sieci mniej niż godzinę dziennie, gdy na pozostałych uczelniach osób takich było zaledwie od 4% do 8% (rysunek 3). Niektórzy studenci na Akademii Muzycznej oczywiście również korzystali z Internetu po-

wyżej czterech godzin na dobę, ale było ich tylko 17%, podczas gdy w innych badanych szkołach wyższych osób takich było co najmniej dwa razy więcej (od 36 do 46%).

Naukę, jako jeden z celów korzystania z Internetu wskazał mniejszy odsetek studentów Akademii Muzycznej (84%) niż innych uczelni (średnia wynosiła 95%). Osoby studiujące na AM w nieco mniejszym stopniu korzystały z Internetu w trakcie przygotowywania do egzaminów oraz wyraźnie rzadziej kontaktowały się w tym czasie z kolegami z roku w celu wymiany informacji (rysunek 4). Odsetek takich osób wyniósł 88% dla studentów Akademii Muzycznej, a średnia dla trzech pozostałych uczelni była wyższa o 10%.

Rys. 4. Wykorzystanie Internetu w nauce, odsetek wskazań dla poszczególnych uczelni

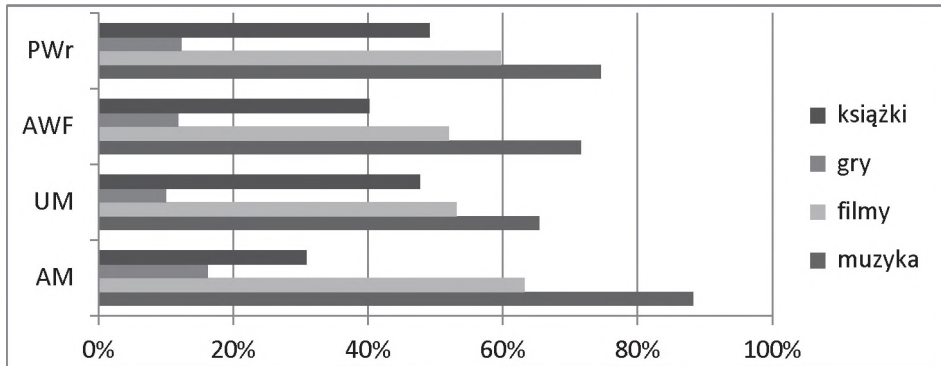
Źródło: opracowanie własne na podstawie Ignaczak 2014.

Największe różnice pomiędzy uczelniami można było zaobserwować analizując odpowiedzi na pytanie dotyczące wykorzystania materiałów umieszczanych na stronach internetowych wykładowców. Jak to przedstawiono na rysunku 4, z plików tych korzystało około 3/4 studentów Uniwersytetu Medycznego i Akademii Wychowania Fizycznego, niemal wszyscy studenci Politechniki Wrocławskiej i zaledwie nieco więcej niż połowa studiujących na Akademii Muzycznej. Wyniki badań ankietowych nie dają jednak odpowiedzi, czy wszyscy prowadzący takie materiały na swych stronach zamieszczali.

Odmienne zachowanie prezentowane przez studentów poszczególnych uczelni można także zaobserwować analizując odsetek osób, które dokonują zakupów przez Internet i wybierane sposoby realizowania tych zakupów. Najrzadziej w sieci kupowali studenci Akademii Muzycznej – odsetek twierdzących odpowiedzi wyniósł wśród nich 46%, podczas gdy na pozostałych uczelniach był wyższy o kilkanaście procent i wyniósł średnio 59%. Ciekawą obserwacją wydawać się może fakt, że o ile osoby studiujące na AM korzystały z serwisów aukcyjnych i ogłoszeniowych podobnie powszechnie jak studenci pozostałych uczelni, o tyle ich aktywność doty-

cząca zakupów w sklepach internetowych oraz w serwisach zakupów grupowych była niższa odpowiednio o 11% i o 22 % w stosunku do średniej aktywności studentów pozostałych uczelni.

Rys. 5. Zawartość ściąganych z sieci plików, odsetek wskazań dla poszczególnych uczelni
Źródło: opracowanie własne na podstawie Ignaczak 2014.

Kolejnym obszarem, w którym występowały różnice pomiędzy uczelniami było korzystanie z serwisów społecznościowych. Wyniki badań pokazują, że odsetek studentów odwiedzających serwisy społecznościowe w przypadku Akademii Muzycznej i Uniwersytetu Medycznego wynosił około 78% i był o 10% niższy niż dla Politechniki Wrocławskiej i Akademii Wychowania Fizycznego.

Studenci wszystkich uczelni chętnie pobierają z sieci pliki, jednak występują różnice co do zawartości tych plików (rysunek 5). Jak można było się spodziewać, wśród osób studiujących na AM najwyższy jest odsetek ściągających pliki zawierające muzykę i wynosi on 88% przy średniej 71% dla pozostałych uczelni. Zaskoczeniem może być jednak to, że osoby te chętniej od innych pobierają także gry, a z kolei najmniej spośród studentów wszystkich uczelni są zainteresowane ściąganiem książek.

Podsumowanie

Przygotowując badania spodziewano się zaobserwować wyraźne różnice w sposobie wykorzystania Internetu pomiędzy studentami czterech uczelni o jakże odmiennych profilach kształcenia, a szczególnie pomiędzy studentami Politechniki (jako uczelni stricte technicznej) i pozostałych szkół wyższych. Uzyskane rezultaty wskazują jednak na szereg podobieństw występujących pomiędzy działaniami studentów poszczególnych uczelni.

Niezbyt liczne różnice w sposobie wykorzystania Internetu zostały zaobserwowane głównie pomiędzy studentami Akademii Muzycznej a osobami studiują-

cymi na pozostałych uczelniach, co świadczyć może o specyfice studiów na uczelni artystycznej. Podstawową różnicą był krótszy łączny czas spędzany online, a także mniejszy stopień wykorzystania Internetu w czasie przygotowań do egzaminu oraz w kontaktach z kolegami z roku. Studenci uczelni muzycznej powszechnie ściągają pliki zawierające muzykę i gry, a znacznie rzadziej książki.

Literatura

- CBOS (2013), *Internauci 2013*, Centrum Badania Opinii Społecznej, http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2013/K_075_13.PDF.
- Departament Społeczeństwa Informacyjnego (2010), *Społeczeństwo Informacyjne w liczbach 2010*, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Warszawa.
- Ignaczak B. (2014), *Wykorzystanie Internetu przez społeczność studencką na przykładzie uczelni wrocławskich*, Instytut Organizacji i Zarządzania Politechniki Wrocławskiej, Wrocław.
- Kulczycki E. (2011), *Jak z Internetu korzystają studenci, a jak pracownicy naukowci?*, http://ekulczycki.pl/teoria_komunikacji/jak-z-internetu-korzystaja-studenci-a-jak-pracownicy-naukowci-raport-z-badania/.
- Kurzyjamski R., Pawelczyk Z. (2011), *Wykorzystanie Internetu przez studentów – wyniki badań*, „Acta Universitatis Lodziensis”, „Folia Oeconomica” nr 261, Łódź.
- Lorencowicz E., Kocira S. (2012), *Ocena wykorzystania Internetu przez studentów studiów inżynierskich*, „Postępy Nauki i Techniki” nr 15.
- Lorencowicz E., Kocira S. (2009), *Ocena wykorzystania Internetu przez studentów studiów rolniczych*, „Inżynieria Rolnicza” nr 9 (118).

COMPARATIVE STUDY OF INTERNET USE BY STUDENTS OF SELECTED UNIVERSITIES

Summary

The purpose of this paper is to present and discuss the results of a survey study concerning the use of Internet by students. The survey was carried out among 414 students of four Wrocław's universities. Most popular Internet activities are presented and the similarities and differences between activities of students from various universities are identified and analysed.

Keywords: Internet, student, Internet use, information society

Translated by Ewa Pralat